

Princezná a bosorka

Sophie celý svoj mladý život čakala, kým ju konečne unesú. Dnes večer sa však všetky ostatné deti z Gavaldonu vrtia vo svojich posteliach ako na mučidlách. Ak by ich totiž vzal riaditeľ školy, už nikdy by sa nevrátili. Nikdy by už nepreživali naplnený život. Nikdy by sa už nezvítali so svojimi najbližšími. Dnes v noci sa deťom sníva o zlodějovi s červenými očami a telom šelmy, ako prichádza, aby ich vyškľbol z ich prikrývok a udušil ich výkriky.

Na rozdiel od nich sa Sophie snívalo o princeznej.

Prichádza na hradný bál usporiadaný na jej počesť: dvorana je nabitá hádam aj sto nápadníkmi a široko-ďaleko ani stopy po iných dievčatách. No toto, konečne chlapani, akých si zaslúžim,

pomyslí si, keď prechádza ich špalierom. Husté a lesklé vlasy, svaly rysujúce sa pod košeľou, hladká a opálená pokožka; báječní a dvorní, ako by mali princovia byť. Ale práve vtedy, keď pristúpi k jednému z nich, ktorý jej pripadá lepší ako tí ostatní, keďže má žiarivé modré oči a mátožne biele vlasy; k tomu, čo v nej vyvoláva pocit, že by mohli spolu šťastne nažívať, až kým by nepomreli... zabúši na steny siene kladivo a rozmláti princeznú na márne kúsky.

Sophie po zobudení precitla do nového dňa. To kladivo bolo reálne, princovia však nie.

„Oco, ak nespím deväť hodín, mám napuchnuté oči.“

„Už aj vrabce čvirikajú o tom, že ťa tento rok vezmú,“ prehodil jej otec, kým pribíjal pokrivenú žrd' nad okno jej spálne, ktorá bola teraz úplne zaprataná zámkami, klincami a skrutkami. „Ľudia mi radia, aby som ti dal ostrihať vlasy, zablatil ti tvár – akoby tie rozprávkové táraniny boli naozaj pravdivé. No istotne sa sem dnes v noci nik nedostane. To je viac než isté,“ vyhlásil a na podčiarknutie svojich slov ohlušujúco tresol kladivom.

Sophie si súchala uši a mračila sa na svoje kedysi nádherne okno – teraz skôr vyzeralo, že náleží do ježibabinho brlohu. „Zámky na dverách. Prečo to nikomu nezišlo na um už skôr?“

„Neviem, prečo si všetci myslia, že voľba padne na teba,“ húdol si, striebřité vlasy mal ulízané od potu. „Ak riaditeľ školy chce stelesnenú dobrotu, vezme si Gunildinu dcéru.“

Sophie stuhla. „Myslíš Belle?“

„Je to dokonalé decko. Svojmu otcovi nosieva do mlyna doma uvarené obedy. Zvyšky jedla dáva jednej úbožiačke na námestí.“

Sophie vycítila britkosť v otcovom hlase. Jedinký raz pre neho neuvarila kompletne jedlo, ani po smrti matky. Pravdaže na to mala dobrý dôvod (mastnota a dym by jej upchali póry), no vedela, že je to boľavá záležitosť. Neznamenal to však, že by jej otec hladoval. Namiesto toho mu predkladala svoje obľúbené jedlá: kašu z červenej repy, dusenú brokolicu, vare-

nú špargľu, špenát na pare. Jej otec nerozkysol ako Bellin len vďaka tomu, že mu nenosila do mlyna domácu dusenú jahňacinu a syrové suflé. A pokiaľ išlo o tú chuderku na námestí, tá stará babizňa – napriek tomu, že sa deň čo deň vydáva za hladnú – je v skutočnosti *tlstá*. A ak v tom má naša milá Belle prsty, potom ani zďaleka nie je taká dobrá, ale naopak, tá najhoršia z najhorších.

Sophie opätovala otcov úsmev. „Ako si sám vravel, sú to praobyčajné táraniny.“ S noblesou vyplávala z postele a zabuchla za sebou kúpeľňové dvere.

V zrkadle si skúmavo prezerala tvár. Veruže sa na nej podpisalo to hrmotné prebudenie. Jej po pás dlhé vlasy s nádychom do zlatista nemali svoj obvyklý lesk. Nefritovo zeleným očiám chýbala iskra, jej inak šťavnaté červené pery boli na dotyk drsné. Dokonca aj jej žiarivá, broskyňovo krémová pokožka vyzerala dáka matná. *No i tak hotová princeznicka*, pomyslela si s úľubou. Jej otec akosi prehliada, aká je výnimočná, no mama to veľmi dobre vedela. „Si pre tento svet prikrásna, Sophie,“ vyhlásila na smrteľnej posteli. Jej mama sa pobrala niekam, kde je lepšie, a teraz je rad aj na nej.

Dnes v noci ju vezmú do lesov. Dnes v noci začne nový život. Dnes v noci sa pre ňu život stane rozprávkou.

Teraz však musí na tú rolu aj vyzerieť.

Začala tým, že si pokožku vyšúchala rybími ikrami, ktoré síce smrdeli ako špinavé ponožky, no vyrovnali farebné nerovnosti na pleti. Potom si vmasírovala tekvicové pyré, opláchla ho kozím mliekom a napokon si tvár hydratovala maskou z melóna a žltka z korytnačieho vajička. Počas čakania, kým jej maska nezaschne, listovala Sophie rozprávkovou knižkou a srkala uhorkovú šťavu – aby mala pleť hladkú a sviežu ako rosa. Preskočila rovno na obľúbenú časť príbehu, keď sa tá zlá baba jaga kotúľa dolu svahom v oklincovanom sude, až kým z nej nezostane iba náramok z kostí malých chlapcov. Ako tak civela na ten desivý náramok, Sophie pocítila, ako jej myšlienky zabľúdili k uhorkám. Čo ak v lesoch nieto uhoriek? Čo ak

iné princezné už minuli ich zásoby? Nemala by ani jednej uhorčičky! Zošúverila by sa, schradla by, bola by...

Na stránku jej padli sušené melónové vločky. Otočila sa do zrkadla a naskytol sa jej pohľad na čelo zmraštené od starostí. Najprv pokazený spánok a teraz tie vrásky. Ak to bude pokračovať takýmto tempom, do popoludnia z nej bude stará babizňa. Uvoľnila tvár a zahнала myšlienky na zeleninu.

Pokiaľ ide o zvyšok Sophiinej krášliacej procedúry, vydala by na tucet rozprávkových knižiek (stačí hádam spomenúť, že zahrnovala aj husacie pierka, marinované zemiaky, konské paznechty, krém z kešu orechov a ampulku kravskej krvi). Po dvojhodinovom skrášľovaní napokon vykročila z domu v nádychaných ružových šatočkách, črievičkách na vysokých opätkoch z jagavého skla a s vlasmi zapletenými do dokonalého vrkoča. Do príchodu riaditeľa školy jej zostáva už len jeden deň a ona sa chystala využiť každú jednu minútu, aby mu pripomenula, prečo má byť unesená ona, a nie Belle či Tabitha alebo Sabrina, prípadne nejaká iná podvodníčka.

Sophiina najlepšia priateľka žila na cintoríne. Vzhľadom na Sophiin odpor voči všetkému neutešenému, sivému a slabo osvetlenému by človek očakával, že bude prijímať návštevy vo svojej chalúpke alebo si nájde nového najlepšieho priateľa. Namiesto toho sa však tento týždeň každý deň vyštverala do domu na vrcholci Cintorínskeho vrška, pričom dbala na to, aby si udržala úsmev na tvári, veď o tom sú koniec koncov dobré skutky.

Musela ísť skoro míľu pešky od optimisticky pôsobiacich chatiek so zelenými odkvapmi a vežičkami zaliatymi slnečnými lúčmi na brehu jazera smerom k ponurým okrajom lesa. Keď míňala otcov, ktorí pribíjali fošne na dvere, a matky, ktoré vypchávali strašiaky, chlapcov a dievčatá hrbiacich sa na verande s nosmi zaborenými do rozprávkových knižiek, rozliehali sa uličkami medzi domčekmi zvuky kladiva. Tento pohľad nebol až taký nezvyčajný, lebo deti v Gavaldone okrem

čítania rozprávok robili sotvačo iné. Dnes si však Sophie všimla ich doširoka otvorené dychtivé oči, hltajúce každú stránku, akoby od toho závisel ich život. Pred štyrmi rokmi videla tú istú zúfalú snahu vyhnúť sa kliatbe, ale ona vtedy ešte nebola na rade. Riaditeľ školy bral iba deti, ktoré už prekročili dvanásť rok, deti, ktoré sa už nemohli vydávať za úplné deti.

A teraz prišiel jej čas.

Ako sa trmácala hore kopcom s košíkom jedla v ruke, Sophie cítila, ako ju pália stehná. Vari jej nezhrubli týmito výstupmi nohy? Všetky princezné v rozprávkových knižkách mali rovnako dokonalé proporcie, pričom hrubé stehná medzi nimi boli dačo neslýchané, rovnako ako zahnutý nos či veľké chodidlá. Keďže cítila úzkosť, zamestnala sa Sophie radšej vypočítavaním dobrých skutkov zo včerajšieho dňa. Po prvé, kýmila husi na jazere zmesou šošovice a póríka (čo je prírodné preháňadlo na vyváženie syra, ktorý im hádzali protivné deti). Ďalej mestskému sirotincu darovala podomácky pripravenú vodičku na umývanie tváre z citrónového dreva (pretože, ako nástojčivo vysvetľovala zmätenému dobrodincovi, „náležitá starostlivosť o pleť je najväčším zo všetkých počinov“). A napokon dala do kostolnej toalety vyvesiť zrkadlo, aby ľudia vyzerali čo najlepšie, keď sa budú vracieť do kostolnej lavice. Bolo to dosť? Vyrovnalo sa to pečeni domáчих koláčov a kŕmeniu starých bezdomovkýň? Myšlienky sa jej zvrtili k uhorkám a pocítila nervozitu. Hádám sa jej podarí prepašovať do lesov dáku vlastnú zásobu. Do zotmenia mala ešte veľa času zbaliť sa. Nie sú však uhorky priťažké? Pošlú zo školy nejakých lokajov? Možno by ich mala odšťaviť, prv než...

„Kamže, kamže?“

Sophie sa otočila. Radley, ktorý mal červené vlasy ako málokrvný, sa na ňu usmial vyčnievajúcimi prednými zubami. Ani náhodou nebýval v blízkosti Cintorínskeho vrška, ale mal vo zvyku za ňou slediť hocikedy počas dňa.

„Idem navštíviť priateľku,“ odvetila mu Sophie.

„Prečo sa priateľíš s tou bosorkou?“ vyzvedal sa Radley.

„Nie je bosorka.“

„Nemá žiadnych priateľov a je čudná. Takže je bosorka.“

Sophie si musela zahryznúť do jazyka, aby nespomenula, že presne to isté robí bosoráka aj z neho. Namiesto toho sa naňho usmiala, aby mu pripomenula, aké je od nej pekné, že vôbec znáša jeho prítomnosť – čo samo osebe je dobrý skutok.

„Riaditeľ ju vezme do Školy zla,“ neodpustil si poznámku. „Budeš si musieť nájsť novú priateľku.“

„Vezme dve deti,“ upozornila ho Sophie, no od napätia jej stuhla sánka.

„Do druhej školy vezme Belle. Nik sa jej v добрote nevyrovná.“

Sophie zmizol úsmev z tváre.

„Neboj, ja budem tvojím novým priateľom,“ ubezpečoval ju Radley.

„Momentálne mám priateľov viac než dosť,“ odbila ho Sophie.

Radley sčervenel ako paprika. „Och, dobre – iba som myslel...“ a prášil preč sťa zbitý pes.

Sophie sledovala, ako jeho rozčuchaná štica mizne dolu kopcom. *Ech, to sa ti teda podarilo*, pomyslela si. Mesiace dobrých skutkov a silených úsmevov – a teraz to takto spacká kvôli krpáňovi Radleymu! Prečo mu nedopriala tú radosť? Nemohla mu prosto odvetiť: „Bolo by mi cťou mať ťa za priateľa!“ Ten idiot by ten okamih mohol prežívať v duchu znova a znova celé roky! Vedela, že by bolo bývalo obozretné tak urobiť, keďže riaditeľ školy ju musí posudzovať rovnako uvážlivo ako svätý Mikuláš deti v predvečer Vianoc. Nedokázala to však. Ona je krásna, Radley je škaredý. Iba podliak by ho dokázal takto ošialiť. Riaditeľ školy to nesporne pochopí.

Sophie otvorila hrdzavú bránku cintorína a pocítila na nohách škrabanie buriny. Po celom návrší z kôp mŕtveho lístia vytŕčali halabala plesňou obrastené náhrobné kamene. Ako sa prepletala pomedzi tmavé hroby a hnijúce konáre stromov, odrátavala Sophie bedlivo rady. Nikdy ani len nepozrela na

hrob svojej matky, ba ani počas pohrebu, a dnes s tým určite nebude začínať. Keď mŕňala šiesty rad, očami sa pristavila na breze previsnutej a pripomenula si, že na ďalší deň už bude ďaleko.

Uprostred najhustejšieho zoskupenia hrobov stál dom s adresou Cintorínsky vršok 1. Nebol obitý doskami ani zavretý na zástrčku ako domčeky pri jazere, no ani to ho neurobilo prívetivejším na pohľad. Schody vedúce na verandu žiarili plesnivou zelenou. Mŕtve brezy a vinič si doslova prevrtili cestu okolo tmavého dreva; čierna a tenká ostro lomená strecha sa rysovala ako strigônsky klobúk.

Keď vystupovala po vŕzgajúcich schodoch na verandu, snažila sa Sophie ignorovať zápach, akúsi zmes cesnaku a vlhkej mačaciny. Odvracala zrak od bezhlavých vtákov, ktoré boli roztrúsené dookola, nepochybne obeť dotyčnej mačky.

Zaklopala na dvere a pripravovala sa na slovnú výmenu.

„Už aj sa prac,“ ozval sa nevrlý hlas.

„Takto sa nerozpráva s najlepšimi priateľmi,“ hrkútala Sophie.

„Nie si moja najlepšia priateľka.“

„Kto teda?“ nedala sa Sophie, kladúc si otázku, či na Cintorínsky vršok nebudaj nezablúdila aj Belle.

„Do toho ťa nič nie je.“

Sophie sa zhlboka nadýchla. Nechcela zažiť dačo podobné ako s Radleym. „Včera nám bolo spolu výborne, Agatha. Myslela som si, že si to dnes zopakujeme.“

„Zafarbila si mi vlasy na oranžovo.“

„Ale sme to napravili, no nie?“

„Vždy na mne skúšaš svoje krémy a elixíry, aby si zistila, ako účinkujú.“

„Nie na to sú priatelia priateľmi?“ bránila sa Sophie. „Aby si navzájom pomáhali?“

„Nikdy nebudem taká pekná ako ty.“

Sophie sa snažila vymyslieť niečo, čo by ulahodilo Agathinu uchu. Trvalo jej to však pridlho, a tak zrazu začula dupot vzdáľujúcich sa krokov.

„To však neznamená, že by sme nemohli byť priateľkami!“ zakričala Sophie.

Z druhého konca verandy na ňu zamraučala známa mačka, vyplánutá a zvráskavená. Sophie sa vrhla späť k dverám. „Priniesla som keksy!“

Kroky v ťažkých topánkach zastali. „Naozajstné alebo čo si upiekla ty?“

Sophie zaspätkovala pred zakrádajúcou sa mačkou. „Kypré keksíky ako masielko, presne také, ako máš rada!“

Mačka zasyčala.

„Agatha, pusti ma dnu...“

„Povieš, že smrdím.“

„Nesmrdiš.“

„Prečo si mi to teda naposledy tvrdila?“

„Pretože vtedy si naozaj zapáchala! Agatha, tá mačka prská...“

„Možno zaňuchala nekalé úmysly.“

Mačka vystrčila pazúry.

„Agatha, otvor dvere!“

Mačka jej chňapla po tvári. Sophie vykričala. Vtom sa medzi ne vkladala ruka a pacla mačku na zem.

Sophie pozrela hore.

„Reaper došli vtáky,“ vysvetľovala Agatha.

Jej oškľivá kupola čiernych vlasov pôsobila ako naolejovaná. Nadmerne veľké čierne šaty, neforemné ako vrece zemiakov, nedokázali zakryť jej chorobne bledú pokožku a vyčnievajúce kosti. Z vpadnutej tváre jej z jamôk vyliezali oči lienky.

„Myslela som si, že sa spolu prejdeme,“ povedala Sophie.

Agatha sa oprela o dvere. „Ešte vždy sa snažím prísť na to, prečo sa so mnou priateľíš.“

„Pretože si milá a zábavná,“ odvetila jej Sophie.

„Moja mama hovorí, že som zatrpknutá a mrzutá,“ oponovala jej Agatha. „Takže jedna z vás klame.“

Siahla rukou do Sophiinho košíka a odtiahla servítku – naskytol sa jej pohľad na suché otrubové keksy bez štipky masla.